

כולל "פורת יוסף"
ע"ש ר' יוסף בן ר' סעדיה חדד ז"ל
רח' זבולון 37 גדרה

זמני: השבת

בניסת השבת: 16:16

יציאת השבת: 16:17

עלון מס' 113
כז' כסלו תשע"א

מקץ

"ויזרדו איש אל
אזויו"

(בראשית, מ"ב, כ"ח)

כל אחד חרד על
חברו ולט על עצמו.

(חתם סופר)

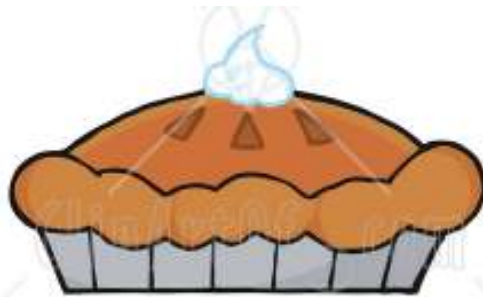
זהירים הם בני אדם
שלא לבלוע נמלה חייה
ולמדוע אין זהירים הם
שלא לבלוע אדם חי?

(רבי ברוך למז'בוז)

שיהיו דברי תורה "מחודדין בפוך"...

"ויהי, מהיץ שנתים ימים" (בראשית מ"א, א)

בזה מובן גם אצל יוסף, אלמלי
הסתפק יוסף בבקשה
אחת משר המשקים
"כי אם זכרתני"
לא היה בכך משום
עוול, השתדלות כזו
לא היתה מהווה
סתירה לביטחון.

אך יוסף הוסיף ואמר
"והזכרתני", פעמיים
שטח את בקשתו לפני שר המשקים ובכך
היתה משום הגדשת הסאה לבעל בטחון
כיוסף הצדיק ועל כך נענש בעוד שנתיים
בבית הסוהר...
הרי לנו מכאן כיצד עלינו לבטוח בה'...
ככתוב "יהי חסדך עלינו כאשר יחלנו לך..."

יהודי חסידי בוורשא פנה בשאלה
ל"פרי דוד" (ר' יוסף אהרון רבנוביץ) היות והוא
סובל מחמצן בקיבתו
ופקדו עליו הרופאים
לאכול רק מאכלים
קלים ותכופים
לבישולם, הרשאי
הוא איפוא לאכול
פשטידה (קוגל)
בשבת? ענה לו הרב:

"רשאי הנך לאכול פשטידה בשבת ולא
יזיק לך מאומה... בעז"ה שבת היא מלועזק
ורפואה לבוא...". שוב חזר האיש ושאל:
"האמנם?! לא יזיק לי?" והיה בטוח האיש
שיקבל מהרב הבטחה נוספת...
אמר לו הרב: "לא, אסור לך לאכול!
הישנות שאלתך מוכיחה שאמונתך בכוחה
של השבת רופפת היא, ומשום כך אסור
לך לסמוך על זאת, אלא עליך למלא בדיוק
אחר הוראות הרופא..."

מתוך אוצרות התורה ~

אדם קרוב
לאני שלושבת
אותו...

"כי נזוש ינזוש"

איש אשר כבזני

(בראשית מ"ד, ט"ז)

הרוצה לעשות
"כמוני",
לחקות מעשי
חברו ולהידמות
אליו

- "נחש ינחש":
מעשהו מעשי
נחש וכשפים.

הר' מקוצק זצ"ל

"וטבזו טבזו והכין" (בראשית, מ"ג, ט"ז)

לומר לאישה שהמרק שבישלה הוא טעים,
הוא כמו שאומרים לראש ישיבה שהתירוץ שלו
על הרמב"ם הוא נפלא, כי המרק זהו ה"שיעור"
שהאשה מכינה עבור בעלה! והאישה מחכה
לתשומת לבו על כל יגיעתה בבית, ובפרט שזה
בשבילו, ובזה הוא נותן לה עוד כוח להמשיך להכין לו...

הגר"י מסלנט זצ"ל

צריך אדם להתפלל על זקנתו שיהיו עיניו רואות ופיו אוכל
ורגליו מהלכות שבזמן שאדם מזקין הכל מסתלק ממנו..

מדרש תנחומא

"ויעתה ירא פרעה, איש נבון וזכב;

וישיתתו, על-אָרץ מצרים" (בראשית מ"א, ל"ג)

מקום הדלקת

נר חנוכה

פינת ההלכה

הרב דב ניסים שליט"א,
ראש כולל "פורת יוסף"

התקינו חכמינו להדליק נרות בכל לילה משמנת ימי החנוכה כדי לפרסם הנס ולגלותו.

ולכן קבעו חכמינו את מקום ההדלקה בפתח הבית הסמוך לרשות הרבים כדי שייראו לעוברים ושבים. ואם יש חצר לפני ביתו צריך להדליק בפתח החצר הסמוך לרשות הרבים. ורק אם אינו דר בקומת קרקע אלא בקומה עליונה, ואין לו כניסה פרטית משלו אלא נכנס לביתו דרך בית חבירו שגר בקומת הקרקע, אזי מדליק בחלונו הפונה לרשות הרבים.

ואע"פ שבדיעבד יכול להדליק בתוך ביתו על שולחנו, זה דווקא בשעת הדחק במקום שיש סכנה להדליק בחוץ.

ומכל מקום במרוצת הדורות נהגו להדליק בתוך הבית ולהסתפק בפרסום הנס לבני הבית אע"פ שאינה שעת סכנה, כיוון שנהגו כן בזמן הסכנה נשאר במנהגם.

בזמננו, בארץ ישראל שאין אנו דרים בין האומות, הנכון יותר להדליק בפתח הסמוך לרשות הרבים כפי עיקר הדין. ולכן הדר בבית פרטי ידליק בפתח החצר הסמוכה לרחוב, וכן הדרים בבניין קומות ידליקו כולם בפתח החצר שלפני הבניין (ולא בפתח הכניסה לבניין, וודאי שלא בפתח

דירתו שבחדר המדרגות).

ובכל אופן גם מי שממשיך בזמן הזה להדליק בתוך ביתו יש לו על מי שיסמוך, ומי שעושה כן עדיף שידליק בחלון ביתו הפונה לרשות הרבים, ובכך קיים במקצת מצות פרסום הנס גם לעוברים ושבים ברשות הרבים.

מסופר על שתי מדינות, שנלחמו זו בזו במשך שנים רבות וללא הכרעה. יום אחד הכריז המלך של אחת המדינות, שמי שימצא דרך לשים קץ למלחמה ארוכת השנים והעקובה מדם, נתון תנתן לו אפשרות להיכנס חמש דקות לאוצרות המלך ולקחת ככל אשר יוכל שאת...

ואכן ביום מן הימים נמצא אדם שהשכיל למצוא דרך כיצד לסיים את המלחמה, לשמחת המלך וכל העם. וכפי שהובטח נקבע לו תאריך שבו יבוא לבית המלך ויקבל את הפרס הגדול. בהתקרב היום המיועד, התלבט המלך היאך לקיים את הבטחתו. מצד אחד נחרד לנוכה העובדה שבפרק הזמן שישהה האיש בין אוצרותיו יוכל לרוקן את כל בית אוצרותיו, ומה שאספו ואצרו אבות אבותיו. ומאידך, אם לא יעמוד בהבטחתו אין לך בזיון גדול מזה. קם אחד היועצים ואמר: "אדוני המלך, איעצך עצה כיצד תוכל לעמוד בדברך ובכ"ז לא יגרם שום נזק לאוצרותיך". "יודע אני", אמר היועץ "שהאיש הזוכה אוהב לשמוע מוזיקה. על כן ביום המיועד תעמיד קונצרט חזנות עם טובי הפייטנים והנגנים בעולם בפתח בית האוצר, ואין ספק שקולם הערב של הפייטנים יסיח את דעתו של האיש למשך חמש הדקות הגורליות וממילא לא יספיק לקחת הרבה".

הדבר מצא חן בעיני המלך ובעיני עבדיו ולא אחר לקיימו. ביום המיוחל לבש האיש בגדי עשירים וכן הלביש את כל משפחתו, אף שהפרוטה לא היתה מצוייה בכיסו. בכ"ז לקח הכל באשראי, הזמין לביתו כרכרה הדורה ונסע עם משפחתו לארמון המלך. בני המשפחה ליווהו עד פתח בית האוצר ובקוצר רוח ציפו לרגע המיוחל בו תפתח הדלת ויצא משם כאיש העשיר בעולם.

כאשר נפתחה דלת בית האוצר, הופתע האיש לראות תזמורת ענקית ובה טובי הפייטנים בעולם. איזה ניגון נפלא, איזה מקאמים שובי לב ונפש, מעין עולם הבא. נעצר האיש כולו נפעם מהשירים וכך נקפו הדקות... מייד חזר והתעשת ואמר לעצמו: "אל תשכח לשם מה באת לכאן". אך גערה זו לא הועילה הרבה משום שבאותה שנייה השתלבו עוד כלי נגינה ועוד פייטנים בשירה שובת הלב, הקול היה כה מתוק ונפלא עד ש... כאשר נזכר לגשת למלאכתו לפתה יד חזקה בצווארו ומשכה אותו החוצה, "זמנך תם" הודיע לו קול נעלם. צא החוצה...

מיואש, מדוכא ומאוכזב ניעור האיש בחוץ מחלומו. כל ימי חייו יסר את עצמו על שהלך שולל אחרי מתיקות הנגינה ושכח את ייעודו ותפקידו, בזה החמיץ הזדמנות גדולה להתעשר עושר רב.

הנמשל ברור ומובן: ימי שנותינו בעולם הזה נחשבים כחמש דקות ואף פחות מכך, לעומת עולם הנצח עולם הבא, ובמשך החיים משמיע יצר הרע באוזנינו מנגינות ערבות ושאר אמצעים של הסחת הדעת, וכל מיני פיתויים והבלים ובלבד להטות את האדם מעיקר תפקידו בעולם הזה. פעמים שאדם מתעורר ונזכר לשם מה בא לכאן, אולם פעמים שאין אדם מתעורר כלל מהמנגינה הנפלאה שבאמצעותה מצליח היצר "להרדים" אותו. על האדם להשתדל תמיד ובכל רגע לעורר לעצמו ולהיות איש "נבון וחכם" ולאגור תורה ומצוות ברוב עוז ותעצומות...